

Департамент освіти і науки
Виконавчого органу Київської міської ради
Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут післядипломної педагогічної освіти

**Завдання III (міського) етапу
Всеукраїнської учнівської олімпіади
з української мови та літератури
2023**

9 КЛАС

Українська мова

Завдання мають по чотири варіанти, із яких лише ОДИН ПРАВИЛЬНИЙ. Оберіть цю відповідь та позначте її.

1. Синонімом до фразеологізму *від вітру валиться* є (1 б.)

А розгубити слова

Б клювати носом

В не здужає й скіпки підняти

Г топтати стежку

2. М'який знак треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка (4 б.)

А кобзарс..кий, Оксан..чин, подорож.., с..огодні

Б Уман..щина, кін..чик, пол..ський, близ..ко

В стан..те, перелаз..мо, на сопл..ці, минет..ся

Г рурчен..ка, погод..ся, лял..чин, чотир..ом

3. Апостроф треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка (4 б.)

А духм..яний, св..ятковий, від..ємний, інтерв..ю

Б без..ядерний, черв..як, арф..яр, міжгір..я

В здоров..я, мавп..ячий, торф..яний, роз..їзд

Г з..юрбитися, тім..я, п..юпітр, львів..янин

4. Усі слова пишуть із префіксом *пре-* в рядку (4 б.)

А пр..бережний, пр..сильний, пр..завзятий, пр..мудрий

Б пр..морожений, пр..чудовий, пр..солений, пр..щасливий

В пр..багато, пр..гарно, пр..брано, пр..хований

Г пр..сильний, пр...широкий, пр..цікавий, пр..милий

5. Позначте рядок, у якому правильно поєднано всі числівники з іменниками (4 б.)

А три з половиною роки, чотири учня, семеро художників

Б п'ятеро братів, двоє професорів, сто п'ятдесят шість вікон

В два кілометра, три вагона, чотири цілих і дві десятих відсотка

Г двадцять чотири учні, півтора відра, семеро курчат

6. Означено-особовим є речення (1 б.)

А. У любові закладено зерно нашого духовного зростання.

Б. Люби життя у боротьбі щоденній.

В. Осінь. Довгі дощі. Тумани.

Г. Щастя не шукають, а здобувають.

7. Укажіть просте речення, ускладнене однорідними присудками (1 б.)

А Поезія сприяє розумінню життя, його переосмисленню.

Б Поезія – дух народу, сила його і слава.

В Поета народжує не здатність до вимислу, а дар натхнення.

Г Діапазон мети і метушні поету мстить в несправедному слові.

8. Якщо вписати на місці крапок слово *може*, то вставним воно буде в реченні (розділові знаки знято) (1 б.)

А У прислів'ї людина ... побачити себе як у дзеркалі.

Б Слово ... вивищити людину але ... й убити.

В А ... у прислів'ї значно глибша суть ніж нам усім здається.

Г Уміння мудро говорити ... друзів помирити.

9. Укажіть просте речення, ускладнене відокремленим додатком (1 б.)

А Гарний відкладений звечора сир, але не перенесена на завтра справа.

Б Все втрачене, крім часу, можна знайти й відновити.

В Дурно згаяного часу й конем не доженеш.

Г Перемогу здобудеш, мудро використавши час.

10. Укажіть складносурядне речення (1 б.)

А Правда і тоді встоїть, як усе впаде.

Б Не шукай правди в інших, коли в тебе її немає!

В Де сила панує, там правда мовчить.

Г Правда із dna моря виринає, а неправда потопає.

11. Укажіть складносурядне речення, частини якого поєднано за допомогою розділового повторюваного сполучника (1 б.)

А Вижени із серця смутки, і життя стане тобі миліше.

Б Дерево пізнають по плодах, а людину – по ділах.

В Чи ти не дуже розумний, чи в тебе розуму немає?

Г За морем тепліше, але дома миліше.

12. Складнопідрядним з означальною частиною є речення (1 б.)

А Ніде вода не п'ється так солодко, як з рідної криниці.

Б Хоч би куди дорога завела, думки мої із рідною землею.

В Життя – такий напій, що не відірвеш уст.

Г Коли в людини є народ, тоді вона уже людина.

13. Укажіть складнопідрядне речення з підрядним обставинним способом і ступеня дії (1 б.)

А Серцю хочеться щирого вірша, бо фальшивого серцю не треба.

Б Я тихо-тихо заспівала, щоб серце з туги не вмирало.

В Я люблю тебе, мій рідний краю, так, що слів не вистача сповна.

Г Друзі, висівайте доброту, бо вона, як хліб, потрібна людям.

14. Укажіть складнопідрядне речення з підрядним умови (1 б.)

А Все буде так, як писано в книжках.

Б Так груба річ калічить наші душі, немов іржа залізо роз'їда.

В Свобода слова – це чудово, коли є хист до того слова.

Г Хоч яка гора висока, ми знайдемо до неї шлях.

15. Укажіть складнопідрядне речення з підрядним обставинним (1 б.)

А Час спливає, як в річці спливає вода.

Б В краю дитинства я стежки шукаю, якими ніби вчора ще ходив.

В Мені здається, що колись давно людина мала крила, а не руки.

Г Ходімо в край, де ще живуть лелеки.

**Завдання має по п'ять варіантів відповідей, із яких дві правильні.
Оберіть ці відповіді та позначте їх.**

16. Усі слова у формі родового відмінка однини мають закінчення -у (-ю) в рядках (8 б.)

А відмінок, синус, рід, світогляд

Б вигляд, розум, колектив, інститут

В степ, ячмінь, сон, листок

Г метр, малюнок, сюжет, спорт

Д дощ, сад, цвіт, грім

17. Усі займенники пишуться разом у рядках (8 б.)

А ні/для/кого, чий/небудь, де/що, хто/зна/що

Б аби/що, ні/хто, де/який, ні/котрий

В ні/скільки, ні/з/чим, казна/що, будь/що

Г ні/що, ні/чий, де/хто, ні/який

Д хто/небудь, будь/який, ні/від/чого, казна/хто

18. Усі прислівники треба писати через дефіс у рядках (6 б.)

А зроду/віку, де/не/де, рік/у/рік

Б по/українськи, далеко/далеко, тишком/нишком

В по/господарськи, пліч/о/пліч, з/далеку

Г любо/дорого, по/моєму, по/латині

Д що/години, на/добраніч, до/ладу

19. Не потребує редагування словосполучення (4 б.)

А дякувати друзям, їздити по селах

Б гарне відношення, задавати питання

В зустрічаємось щовівторка, дати спокій

Г задівати самолюбство, обсудити проблему

Д більша половина класу, тратити час даремно

20. Складнопірядним із з'ясувальною частиною є речення (2 б.)

А Я тільки там жадаю жити, де виросла моя душа.

Б Не знав я, що рідна земля ховається глибоко в душу.

В А скільки вже минуло літ, як я ходив у цьому полі?

Г Пройди усі шляхи, що має їх життя.

Д Хочу, щоб ніколи, ніколи не зачерствіло серце.